

MRF 2023.201

EU-Domstolens dom af 14. december 2023, 6. afd., sag C-109/22, Kommissionen mod Rumænien

Rumænien idømt bøde på 1,5 mio. euro samt daglige tvangsbøder for ikke at have opfyldt dom fra 2018, hvor Rumænien blev dømt for at overtræde affaldsdeponeringsdirektivet ved ikke at sikre nedlukning af 68 ældre deponeringsanlæg uden tilladelse efter direktivet.

Ved dom af 18. oktober 2018 (sag C-301/17) blev Rumænien dømt for at have tilsidesat sine forpligtelser i henhold til affaldsdeponeringsdirektivets (1999/31) art. 14 sammenholdt med art. 13, da myndighederne ikke havde sørget for, at 68 ældre deponeringsanlæg, som ikke havde fået tilladelse til fortsat drift i henhold til direktivet, senest den 16. juli 2009 blev nedlukket i overensstemmelse med direktivet. Kommissionen bad den 25. oktober 2018 Rumænien om at oplyse, hvilke foranstaltninger der var truffet til opfyldelse af dommen i sag C-301/17. I januar 2019 svarede Rumænien, at kun 19 af de 68 deponeringsanlæg var blevet nedlukket. Da Kommissionen fandt, at Rumænien ikke havde truffet de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dommen, indledte Kommissionen en ny sag om bøde og tvangsbøder efter TEUF art. 260(2), idet Rumænien fik frist til september 2020 for at nedlukke de resterende deponeringsanlæg. Da 47 af de 68 deponeringsanlæg fortsat ikke var nedlukket i september 2020, anlagde Kommissionen i februar 2022 sag ved EU-Domstolen. Rumænien medgav, at dommen i sag C-301/17 ikke rettidigt var opfyldt, men anførte bl.a., at Kommissionen ikke havde givet Rumænien en rimelig frist til at opfylde direktivets regler, at nedlukningerne var blevet forsinket af covid-19-pandemien, og at Kommissionen havde tilsidesat ligebehandlingsprincippet ved at fastsætte en kortere frist for Rumæniens opfyldelse af dommen end for andre medlemsstater. Ved hovedforhandlingen for EU-Domstolen blev

det oplyst, at der fortsat var 31 deponeringsanlæg, som endnu ikke var nedlukket. EU-Domstolen afviste Rumæniens indsigelser om fristens længde og betydningen af covid-19-pandemien med henvisning til, at nedlukningen af eksisterende deponeringsanlæg skulle have været gennemført senest i juli 2009, og at Rumænien havde fået frist til september 2020 for at opfylde dommen afsagt i oktober 2018. Med hensyn til anbringendet om ligebehandlingsprincippet bemærkede Domstolen, at Kommissionen er tillagt et skøn ved udøvelse af traktatbrudsproceduren, og at Rumænien ikke havde godtgjort, at Kommissionen havde tilsidesat grænserne for dette skøn. På den baggrund blev Rumænien dømt for ikke at have opfyldt dommen i sag C-301/17 for så vidt angik de 47 deponeringsanlæg, der ikke var nedlukket i september 2020. I forhold til sanktionens fastsættelse fandt EU-Domstolen, at den manglende opfyldelse af dommen medførte betydelig risiko for forurening og alvorlige konsekvenser for menneskers sundhed, og at overtrædelsen havde været langvarig, men at Rumænien havde gjort fremskridt med hensyn til at nedbringe antallet af deponeringsanlæg, herunder ved at vedtage nye ekspropriationsregler, ligesom Rumænien ikke tidligere havde undladt at opfylde en traktatbrudsdom. På den baggrund blev sanktionen fastsat til tvangsbøder på 600 euro pr. deponeringsanlæg for hver dags forsinkelse i nedlukningen af de resterende 31 anlæg samt en samlet bøde på 1,5 mio. euro.

Kommentar: Reglerne i affaldsdeponeringsdirektivet om tilladelse eller nedlukning af ældre deponeringsanlæg senest i 2009 har givet anledning til en række traktatbrudssøgsmål ved EU-Domstolen. Dommen mod Rumænien i denne sag er den fjerde fra EU-Domstolen, som vedrører manglende opfyldelse af tidligere traktatbrudsdomme vedr. direktivet. Til forskel fra de tre tidligere sager C-196/13 (Italien), C-584/14 (Grækenland) og C-626/16 (Slovakiet) fastslog EU-Domstolen i den underliggende dom mod Rumænien (C-301/17), at Rumænien havde tilsidesat sine forpligtelse ved ikke at nedlukke eksisterende deponeringsanlæg. Den eneste måde at opfylde denne dom på var dermed fysisk at nedlukke de 68 omhandlede anlæg, f.eks. ved ekspropriation af anlæggene, idet hverken vedtagelse af overgangsplaner eller meddelelse af tilladelser til fortsat drift ville have opfyldt domskonklusionen i sag C-301/17. I lighed med i sag C-196/13 og sag C-584/14 fastsatte EU-Domstolen i ovenstående sag tvangsbøderne med degressiv aftrapning, efterhånden som dommen opfyldes for de enkelte deponeringsanlæg.

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

14. december 2023*

»Miljø – direktiv 1999/31/EF – deponering af affald – forpligtelse til at nedlukke deponeringsanlæg, som ikke har fået den krævede godkendelse – nedlukningsprocedure – dom, hvorved Domstolen fastslår et traktatbrud – manglende opfyldelse – artikel 260, stk. 2, TEUF – økonomiske sanktioner – tvangsbøde – fast beløb«

I sag C-109/22,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF, anlagt den 15. februar 2022,

Europa-Kommissionen ved L. Nicolae og E. Sanfrutos Cano, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Rumænien ved L.-E. Baţagoi, E. Gane, O.-C. Ichim og L. Liţu, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, T. von Danwitz (refererende dommer), og dommerne P.G. Xuereb og I. Ziemele,

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* Processprog: rumænsk.

Dom

1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt følgende påstande:

- Det fastslås, at Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF ved ikke at træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dom af 18. oktober 2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, herefter »dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien«, EU:C:2018:846).
- Rumænien pålægges i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF en tvangsbøde for ikke at have truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, med et beløb på 29 781,30 EUR for hver dags forsinkelse at regne fra datoen for afsigelsen af dommen i denne sag og indtil vedtagelsen af alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien.
- Rumænien pålægges i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF at betale et fast beløb svarende til et dagligt beløb på 3 311,50 EUR, ganget med det antal dage, der er forløbet fra datoen efter afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien og den dato, hvor Rumænien har truffet alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde denne dom, eller i mangel heraf datoen for afsigelsen af Domstolens dom i den foreliggende sag, forudsat at det faste beløb som minimum overstiger 1 643 000 EUR.
- Rumænien tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retsforskrifter

Direktiv 1999/31/EF

2 I henhold til artikel 1, stk. 1, i Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald (EFT 1999, L 182, s. 1) har dette direktiv til formål at fastlægge foranstaltninger, procedurer og retningslinjer, der tager sigte på at forebygge eller i videst muligt omfang begrænse miljøbelastningen fra deponering af affald, herunder navnlig forureningen af overfladevand, grundvand, jord og luft, og belastningen af det globale miljø, herunder drivhuseffekten, samt eventuelle heraf følgende risici for menneskers sundhed under hele deponeringsanlæggets levetid.

3 Dette direktivs artikel 2, litra g), har følgende ordlyd:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

g) »deponeringsanlæg«: et affaldsbortskaffelsesanlæg til deponering af affald på eller i jorden (dvs. under jorden), herunder:

- interne affaldsbortskaffelsesanlæg (dvs. deponeringsanlæg, hvor affaldsproducenten deponerer eget affald på produktionsstedet), og
- et permanent anlæg (dvs. over et år), der bruges til midlertidig opbevaring af affald

men ikke:

- anlæg, hvor affald læsses af til forbehandling inden videre transport med henblik på genanvendelse, behandling eller bortskaffelse andetsteds, og
- opbevaring af affald i en periode på som hovedregel under tre år forud for genanvendelse eller behandling, eller
- opbevaring af affald i en periode på under et år forud for bortskaffelse.«

4 Direktivets artikel 8 fastsætter betingelserne for godkendelse af deponeringsanlæg. Direktivets artikel 13 regulerer proceduren for nedlukning og efterbehandling.

5 Direktivets artikel 14 med overskriften »Bestående deponeringsanlæg« bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre, at deponeringsanlæg, som allerede er godkendt eller i drift på tidspunktet for dette direktivs gennemførelse, kun fortsætter driften, hvis nedennævnte skridt gennemføres snarest muligt og senest otte år efter datoen i artikel 18, stk. 1:

[...]

b) [E]fter at have fået overgangsplanen forelagt træffer de kompetente myndigheder på grundlag af overgangsplanen og bestemmelserne i dette direktiv endelig afgørelse om, hvorvidt driften kan fortsætte. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at deponeringsanlæg, som ikke har fået tilladelse til fortsat drift i overensstemmelse med artikel 8, nedlukkes snarest muligt i overensstemmelse med artikel 7, litra g), og artikel 13.

c) [P]å grundlag af den godkendte overgangsplan giver de kompetente myndigheder tilladelse til det nødvendige arbejde og fastsætter en overgangsperiode til gennemførelse af planen. Alle bestående deponeringsanlæg skal overholde kravene i dette direktiv med undtagelse af kravene i bilag I, punkt 1, senest otte år efter datoen i artikel 18, stk. 1.

[...]«

6 Artikel 18 i direktiv 1999/31 med overskriften »Gennemførelse i national ret« bestemmer følgende i stk. 1:

»Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest to år efter dets ikrafttræden. De underretter straks Kommissionen herom.

[...]«

7 Direktivets artikel 19 med overskriften »Ikrafttrædelse« bestemmer følgende:

»Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.«

Tiltrædelsesakten af 2005

- 8 Det fremgår af artikel 52 i akt om Republikken Bulgariens og Rumæniens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på (EUT 2005, L 157, s. 203), at »[f]ra tiltrædelsen anses direktiver og beslutninger efter EF-traktatens artikel 249 og Euratomtraktatens artikel 161 som rettet til [...] Rumænien, i det omfang disse direktiver og beslutninger er rettet til alle de nuværende medlemsstater«.
- 9 I henhold til denne akts artikel 53, stk. 1, iværksætter Rumænien de forholdsregler, der er nødvendige for fra tiltrædelsen at overholde bestemmelserne i direktiver og beslutninger efter EF-traktatens artikel 249 og Euratomtraktatens artikel 161, medmindre der i den nævnte akt er fastsat en anden frist.
- 10 I overensstemmelse med afdeling B, punkt 3, litra a), i kapitel 9 i bilag VII til samme akt blev der fastsat en undtagelse fra artikel 14, litra c), i direktiv 1999/31 og punkt 2-4 og 6 i bilag I til dette direktiv for 101 eksisterende kommunale deponeringsanlæg i Rumænien indtil den 16. juli 2017.

Dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien

- 11 I dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien fastslog Domstolen, at Rumænien havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 14, litra b), i direktiv 1999/31, sammenholdt med dette direktivs artikel 13, idet medlemsstaten med hensyn til 68 deponeringsanlæg, der var genstand for Kommissionens søgsmål, ikke havde efterkommet forpligtelsen til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for, at deponeringsanlæg, som ikke havde fået tilladelse til fortsat drift i overensstemmelse med direktivets artikel 8, blev nedlukket snarest muligt i overensstemmelse med direktivets artikel 7, litra g), og artikel 13.

Den administrative procedure og sagen for Domstolen

- 12 Efter afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien anmodede Kommissionen ved skrivelse af 25. oktober 2018 Rumænien om oplysninger om de foranstaltninger, som denne medlemsstat havde truffet til opfyldelse af denne dom.
- 13 I et svar af 14. januar 2019 oplyste Rumænien, at kun 19 af de 68 deponeringsanlæg var blevet nedlukket.
- 14 Ved skrivelse af 1. april 2019 anmodede Kommissionen Rumænien om at fremsende en tidsplan for nedlukningen af de resterende 49 deponeringsanlæg samt dokumentation herfor.
- 15 Ved skrivelse af 28. maj 2019 underrettede Rumænien Kommissionen om nedlukningen af yderligere et deponeringsanlæg. Ved skrivelse af 9. januar 2020 meddelte denne medlemsstat Kommissionen, at 48 deponeringsanlæg ikke var nedlukket på sidstnævnte dato.
- 16 Den 14. maj 2020 sendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Rumænien i henhold til artikel 260 TEUF, hvori den anførte, at denne medlemsstat ikke havde truffet alle de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, for så vidt som 48 af de 68 deponeringsanlæg, der var omfattet af denne dom, endnu ikke var blevet nedlukket i

henhold til direktiv 1999/31, og opfordrede den nævnte medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger inden for en frist på fire måneder fra modtagelsen af denne skrivelse, som efterfølgende blev forlænget til den 30. september 2020.

- 17 Den 29. september 2020 besvarede Rumænien denne skrivelse og henviste til nedlukningen af yderligere et deponeringsanlæg. Desuden tilsendte medlemsstaten Kommissionen en tidsplan for at bringe forholdene i overensstemmelse med dette direktiv, hvoraf det fremgik, at nedlukningen af de fleste deponeringsanlæg for farligt og ikke-farligt industriaffald ville være afsluttet i december 2023.
- 18 Efter et bilateralt møde den 8. februar 2021 om tidsplanen blev Kommissionen underrettet om nedlukningen af yderligere tre deponeringsanlæg.
- 19 Ved skrivelse af 20. august 2021 meddelte Rumænien Kommissionen, at de resterende 44 deponeringsanlæg endnu ikke var blevet nedlukket. Denne medlemsstat meddelte ligeledes Kommissionen, at gennemførelsen af de diagnostiske analyser vedrørende nedlukningen var forsinket, således at den nævnte tidsplan ikke kunne overholdes.
- 20 Da Kommissionen er af den opfattelse, at Rumænien ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien for så vidt angår disse 44 deponeringsanlæg, og at Rumænien ikke har overholdt de frister, der er fastsat i medlemsstatens egen tidsplan, har den anlagt nærværende sag.
- 21 Ved skrivelse af 14. september 2023 har Kommissionen meddelte Domstolen, at Rumænien mellem datoen for anlæggelsen af dette søgsmål og den 14. september 2023 har opfyldt dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien for så vidt angår yderligere 13 deponeringsanlæg.

Formaliteten

Parternes argumentation

- 22 Rumænien har gjort gældende, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling, for det første med den begrundelse, at Kommissionen undlod at indrømme Rumænien en rimelig frist til at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 14 i direktiv 1999/31, og at den administrative procedure i denne sag faldt sammen med covid-19-pandemien, der uden at forhindre Rumænien i at opfylde disse forpligtelser imidlertid forsinkede processen for efterlevelse af dette direktiv.
- 23 For det andet har Rumænien foreholdt Kommissionen at have tilsidesat ligebehandlingsprincippet ved at anvende en frist for efterlevelse af det nævnte direktiv, som ifølge denne medlemsstat er kortere end den, der er indrømmet andre medlemsstater i tilsvarende situationer.
- 24 Kommissionen har bestridt Rumæniens argumentation og er af den opfattelse, at det foreliggende søgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Domstolens bemærkninger

- 25 Hvad angår Rumæniens argument om, at Kommissionen ikke har givet Rumænien en rimelig frist til at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 14 i direktiv 1999/31, bemærkes, at den administrative procedure ifølge fast retspraksis har til formål at give den berørte medlemsstat lejlighed til dels at opfylde sine EU-retlige forpligtelser, dels virkningsfuldt at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter. Dette dobbelte formål indebærer et krav til Kommissionen om at fastsætte en rimelig frist for medlemsstaterne til at besvare åbningsskrivelsen og til at efterkomme en begrundet udtalelse eller, efter omstændighederne, til at forberede deres forsvar. Ved afgørelsen af, om den fastsatte frist er rimelig, skal der tages hensyn til samtlige konkrete omstændigheder (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).
- 26 I denne henseende skal det ligeledes bemærkes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 14 i direktiv 1999/31 var forpligtet til at træffe de foranstaltninger, der er omhandlet i denne artikel, snarest muligt og senest otte år efter den dato, der er fastsat i dette direktivs artikel 18, stk. 1. Ifølge sidstnævnte bestemmelse skulle medlemsstaterne gennemføre direktivet i deres respektive retsordener senest to år efter dets ikrafttræden. Eftersom direktiv 1999/31 i overensstemmelse med artikel 19 her trådte i kraft den 16. juli 1999, udløb fristen i medfør af dette direktivs artikel 14 derfor den 16. juli 2009 (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, præmis 23 og 29).
- 27 I den foreliggende sag havde Rumænien på det tidspunkt, hvor Kommissionen fremsendte sin åbningsskrivelse til Rumænien, dvs. den 14. maj 2020, således allerede været forpligtet til at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 14 i direktiv 1999/31 i mere end ti år og havde været genstand for en traktatbrudsprocedure, der førte til dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, som blev afsagt den 18. oktober 2018. Ved at forlænge fristen for besvarelse af denne skrivelse til den 30. september 2020 gav Kommissionen i øvrigt denne medlemsstat en frist på mere end fire måneder regnet fra modtagelsen af nævnte skrivelse til at opfylde disse forpligtelser og til effektivt at tage til genmæle. Desuden anlagde Kommissionen først denne sag den 15. februar 2022, dvs. et år og ni måneder efter fremsendelsen af samme skrivelse.
- 28 Under disse omstændigheder har Rumænien ikke godtgjort, at denne medlemsstat ikke har fået en rimelig frist som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 25. I denne henseende kan denne medlemsstats argument om covid-19-pandemiens indvirkning på opfyldelsen af de nævnte forpligtelse ikke tiltrædes. Utilstrækkeligheden af de foranstaltninger, der burde have været vedtaget og gennemført siden den 16. juli 2009, kan nemlig ikke begrundes med en pandemi i løbet af 2020 (jf. analogt dom af 29.6.2023, Kommissionen mod Portugal (Grænseværdier – NO₂), C-220/22, EU:C:2023:521, præmis 101).
- 29 Hvad angår Rumæniens argument om, at Kommissionen har tilsidesat ligebehandlingsprincippet ved at give Rumænien en kortere frist for efterlevelse af direktiv 1999/31 end den, der angiveligt er indrømmet andre medlemsstater i tilsvarende situationer, skal der henvises til fast retspraksis, hvorefter Kommissionen råder over en skønsbeføjelse med hensyn til at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at gribe ind over for en medlemsstat, at tage stilling til, hvilke bestemmelser medlemsstaten har tilsidesat, og at vælge tidspunktet for iværksættelse af en traktatbrudsprocedure mod denne, idet de overvejelser, der er afgørende for dette valg, ikke har betydning for formalitetsspørgsmålet. Domstolen har således fastslået, at det, henset til denne skønsmargen, forholder sig således, at det forhold, at der ikke anlægges et traktatbrudssøgsmål mod en bestemt medlemsstat, ikke er relevant med henblik på at vurdere formaliteten

vedrørende et traktatbrudssøgsmål, der er anlagt mod en anden medlemsstat (jf. dom af 2.4.2020, Kommissionen mod Polen, Ungarn og Den Tjekkiske Republik (Midlertidig flytningsordning for personer, der søger international beskyttelse), C-715/17, C-718/17 og C-719/17, EU:C:2020:257, præmis 75 og 76 og den deri nævnte retspraksis).

- 30 I den foreliggende sag har Rumænien ikke godtgjort, at Kommissionen har tilsidesat grænserne for den skønsmargen, der er nævnt i denne doms foregående præmis. I denne henseende bemærkes, at denne institution traf beslutning om at anlægge nærværende søgsmål, da det viste sig, at denne medlemsstat ikke overholdt den frist, der var fastsat i tidsplanen for at efterleve direktivet som omhandlet i denne doms præmis 17, dvs. december 2023, og således mere end fem år efter afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien.
- 31 Kommissionens handling er således i det foreliggende tilfælde støttet på et neutralt og objektivt kriterium, der vedrører den vedvarende karakter af Rumæniens tilsidesættelser (jf. analogt dom af 2.4.2020, Kommissionen mod Polen, Ungarn og Den Tjekkiske Republik (Midlertidig flytningsordning for personer, der søger international beskyttelse), C-715/17, C-718/17 og C-719/17, EU:C:2020:257, præmis 81).
- 32 Den omstændighed, at der med hensyn til andre medlemsstater end Rumænien i angiveligt tilsvarende situationer er forløbet en længere periode mellem datoen for åbningsskrivelsen og datoen for indbringelsen af sagen for Domstolen, kan derfor på ingen måde påvirke spørgsmålet om, hvorvidt det foreliggende søgsmål kan antages til realitetsbehandling.
- 33 Det af Kommissionen anlagte søgsmål kan derfor antages til realitetsbehandling.

Traktatbruddet

Parternes argumentation

- 34 Henset til konklusionen i dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien har Kommissionen gjort gældende, at Rumænien i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF var forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de 68 deponeringsanlæg, der var omhandlet i denne dom, hurtigst muligt blev nedlukket.
- 35 Rumænien har medgivet, at medlemsstaten på tidspunktet for udløbet af den i åbningsskrivelsen fastsatte frist, som senere blev forlænget til den 30. september 2020, ikke havde truffet alle de nødvendige foranstaltninger for at opfylde denne dom for så vidt angår nedlukningen af disse 47 deponeringsanlæg.

Domstolens bemærkninger

- 36 I henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF kan Kommissionen, hvis den finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for opfyldelsen af Domstolens dom, indbringe sagen for Domstolen efter at have givet medlemsstaten lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger og angivet størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den under omstændighederne finder passende, at den pågældende medlemsstat betaler.

- 37 I denne henseende er det relevante tidspunkt for bedømmelsen af, om der foreligger et traktatbrud i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF, udløbet af den frist, der er fastsat i den åbningsskrivelse, som er fremsendt i henhold til denne bestemmelse (jf. i denne retning dom af 12.11.2020, Kommissionen mod Belgien (Indtægt af udenlandsk fast ejendom), C-842/19, EU:C:2020:915, præmis 12, og af 20.1.2022, sag C-374/11, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 I det foreliggende tilfælde er det, således som Rumænien har medgivet i svarskriftet og duplikken, ubestridt, at denne medlemsstat på tidspunktet for udløbet af den i åbningsskrivelsen fastsatte frist, som senere blev forlænget til den 30. september 2020, ikke havde truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien for så vidt angår nedlukningen af 47 af de 68 deponeringsanlæg, der er omhandlet i denne dom.
- 39 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF ved ikke at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for opfyldelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien.

De økonomiske sanktioner

Tvangsbøden

Parternes argumentation

- 40 Kommissionen har gjort gældende, at det traktatbrud, som foreholdes Rumænien, fortsat består på tidspunktet for Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder, og har foreslået, at den manglende opfyldelse af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien sanktioneres ved at pålægge denne medlemsstat en tvangsbøde, idet den bl.a. har støttet sig på sin meddelelse SEC(2005) 1658 af 12. december 2005 med overskriften »Gennemførelse af artikel [260 TEUF]« (herefter »meddelelsen af 2005«) samt på sin meddelelse med overskriften »Tilpasning af beregningen af de faste beløb og tvangsbøder, som Kommissionen foreslår Den Europæiske Unions Domstol i traktatbrudssøgsmål, efter Det Forenede Kongeriges udtræden« (EUT 2021, C 129, s. 1). Kommissionen har anført, at ifølge formelen i meddelelsen af 2005 svarer størrelsen af den daglige tvangsbøde til den ensartede grundsats ganget med en koefficient for overtrædelsens karakter, en koefficient for overtrædelsens varighed og en »n«-faktor, der bl.a. tager hensyn til den pågældende medlemsstats betalingsevne.
- 41 Hvad angår koefficienten for overtrædelsens karakter har Kommissionen anført, at selv om enhver overtrædelse, der består i, at en dom ikke er blevet opfyldt, altid er af alvorlig karakter, skal manglende overholdelse af forpligtelsen til at bortskaffe affald, uden at menneskers sundhed bringes i fare, og uden at miljøet skades, kvalificeres som særlig grov. Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger formildende eller skærpende omstændigheder, har Kommissionen på den ene side anført, at Rumæniens samarbejde inden for rammerne af proceduren i henhold til artikel 260 TEUF samt de fremskridt, som denne medlemsstat har gjort med hensyn til at nedbringe antallet af de deponeringsanlæg, der skal nedlukkes, og med hensyn til vedtagelsen af interne regler, der skal lette ekspropriation af disse deponeringsanlæg, kan udgøre formildende omstændigheder. På den anden side udgør den omstændighed, at Rumænien ikke har opfyldt

kravene i direktiv 1999/31 siden den 16. juli 2009, en skærpende omstændighed. Kommissionen har således foreslået, at der anvendes en koefficient for overtrædelsens karakter på 5 på den skala fra 1 til 20, der er omhandlet i meddelelsen af 2005.

- 42 Hvad angår koefficienten for overtrædelsens varighed har denne institution, eftersom der er forløbet mere end 36 måneder mellem datoen for afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien og datoen for Kommissionens beslutning om at anlægge sag ved Domstolen, foreslået, at denne koefficient fastsættes til det maksimale niveau, der er fastsat i meddelelsen af 2005, dvs. 3 på en skala fra 1 til 3.
- 43 Hvad endelig angår »n«-faktoren bemærkes, at selv om Kommissionen noteret sig de konstateringer, der kan udledes af dom af 20. januar 2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel) (C-51/20, EU:C:2022:36), hvoraf det fremgår, at den berørte medlemsstats bruttonationalprodukt (BNP) udgør den væsentligste faktor, mens det ikke forekommer absolut nødvendigt at tage hensyn til medlemsstatens institutionelle vægt, har denne institution imidlertid baseret sin påstand på parametrene i de meddelelser, der er nævnt i denne doms præmis 40, og som endnu ikke er blevet tilpasset efter dommen af 20. januar 2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel) (C-51/20, EU:C:2022:36). I denne forbindelse foreslår Kommissionen, at »n«-faktoren for Rumænien fastsættes til 0,74.
- 44 Da den ensartede grundsats ifølge Kommissionen er fastsat til 2 683 EUR, bør tvangsbøden beløbe sig til 29 781,30 EUR pr. dag. Med henblik på at sikre en gradvis nedsættelse af dette beløb i forhold til de fremskridt, som Rumænien har gjort med henblik på at opfylde sine forpligtelser, har denne institution foreslået at anvende degressive tvangsbøder ved at dividere dette beløb med det antal deponeringsanlæg, der er omhandlet i stævningen, dvs. 44, således at det herved fremkomne beløb, som svarer til 676,85 EUR pr. dag, trækkes fra den daglige tvangsbøde for hvert deponeringsanlæg, for hvilket Rumænien har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien.
- 45 Rumænien har nedlagt påstand om, at Kommissionens påstand om tvangsbøde forkastes, eller subsidært, at bødens størrelse nedsættes under hensyntagen til de fremskridt, som denne medlemsstat har gjort med henblik på at bringe forholdene i overensstemmelse med direktiv 1999/31.
- 46 Hvad angår koefficienten for overtrædelsens karakter har Rumænien gjort gældende, at enhver tilsidesættelse af direktiv 1999/31 ikke kan anses for at være særlig alvorlig, og at der i denne henseende skal tages hensyn til de fremskridt, der er gjort i forbindelse med nedlukningen af de pågældende deponeringsanlæg.
- 47 Ud over de formildende omstændigheder, som Kommissionen har identificeret, har Rumænien gjort gældende, at den omstændighed, at denne medlemsstat ikke tidligere er blevet dømt for manglende opfyldelse af en dom afsagt af Domstolen, ligeledes udgør en formildende omstændighed. Ifølge den nævnte medlemsstat kan overtrædelsens varighed i øvrigt ikke tages i betragtning som en skærpende omstændighed.
- 48 Hvad angår koefficienten for overtrædelsens varighed har Rumænien bl.a. gjort gældende, at Kommissionen ved at henvise til den dato, hvor den besluttede at anlægge sag ved Domstolen, har støttet sig på et forhold, der ikke afhænger af den pågældende medlemsstats vilje, men af denne institutions tjenestegrenes arbejdsmetode og arbejdsbyrde.

- 49 Hvad endelig angår »n«-faktoren er Rumænien af den opfattelse, at henvisningen til den pågældende medlemsstats institutionelle vægt ikke er i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 43. Rumænien har endvidere anmodet Domstolen om at tage hensyn til udviklingen i landets BNP i perioden fra 2020 til 2022.

Domstolens bemærkninger

- 50 Indledningsvis bemærkes, at den i artikel 260, stk. 2, TEUF fastsatte procedure har til formål at tilskynde en forsømmelig medlemsstat til at opfylde en dom i en traktatbrudssag og dermed sikre den effektive anvendelse af EU-retten, og at de i bestemmelsen hjemlede foranstaltninger, nemlig tvangsbøden og faste beløb, begge har dette samme formål (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 85 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Det skal ligeledes bemærkes, at det tilkommer Domstolen i den enkelte sag og på grundlag af de konkrete omstændigheder, der er forelagt den, samt ud fra den grad af pression og prævention, den finder fornøden, at fastsætte egnede økonomiske sanktioner, navnlig for at forebygge gentagelse af tilsvarende tilsidesættelser af EU-retten (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 86 og den deri nævnte retspraksis).
- 52 Ifølge Domstolens faste praksis er pålæggelsen af en tvangsbøde i princippet kun begrundet, for så vidt som traktatbruddet har været ved på grund af, at en foregående dom fra Domstolen ikke er blevet opfyldt inden Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder (jf. dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 87 og den deri nævnte retspraksis).
- 53 Med henblik på fastlæggelsen af, om det traktatbrud, der foreholdes sagsøgte, har været ved indtil Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder, skal der foretages en bedømmelse af de foranstaltninger, som ifølge denne part er iværksat efter udløbet af fristen ifølge åbningsskrivelsen (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 88 og den deri nævnte retspraksis).
- 54 I det foreliggende tilfælde er det godtgjort, at Rumænien, henset til de omstændigheder, der er nævnt i denne doms præmis 21, ikke har opfyldt dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien for så vidt angår 31 deponeringsanlæg, således at det traktatbrud, som Rumænien foreholdes, har været ved indtil Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag.
- 55 Under disse omstændigheder udgør pålæggelsen af en tvangsbøde et passende økonomisk middel med henblik på at tilskynde Rumænien til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at bringe det konstaterede traktatbrud til ophør og til at opfylde dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien fuldt ud (jf. analogt dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 92).
- 56 I denne henseende er det fast retspraksis, at tvangsbøden skal fastsættes under hensyn til den grad af pression, der er nødvendig for at få den pågældende medlemsstat til at ændre sin adfærd og bringe den foreholdte adfærd til ophør (jf. i denne retning dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 93 og den deri nævnte retspraksis).

- 57 Når Domstolen udøver sit skøn på området, tilkommer det den at fastsætte tvangsbøden således, at denne på den ene side er afpasset efter omstændighederne og på den anden side er proportional med det fastslåede traktatbrud såvel som med den pågældende medlemsstats betalingsevne (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 94 og den deri nævnte retspraksis).
- 58 Kommissionens forslag vedrørende tvangsbødens størrelse kan ikke binde Domstolen og udgør blot et nyttigt sammenligningsgrundlag. Domstolen skal have mulighed for at fastsætte størrelsen af og formen på den pålagte tvangsbøde, som den finder passende, for at tilskynde den pågældende medlemsstat til at bringe den manglende opfyldelse af de forpligtelser, der påhviler den som følge af EU-retten, til ophør (dom af 12.11.2020, Kommissionen mod Belgien (Indtægt af udenlandsk fast ejendom), C-842/19, EU:C:2020:915, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 59 Ved fastsættelsen af tvangsbødens størrelse skal der for at sikre tvangsbødens egenskab af tvangsmiddel med henblik på en ensartet og effektiv anvendelse af EU-retten principielt tages hensyn til overtrædelsens grovhed, varighed og den pågældende medlemsstats betalingsevne. Ved anvendelsen af disse kriterier skal der tages særligt hensyn til den manglende opfyldelses konsekvenser for offentlige og private interesser samt til den uopsættelighed, hvormed den pågældende medlemsstat skal overholde sine forpligtelser (dom af 12.11.2020, Kommissionen mod Belgien (Indtægter af udenlandsk fast ejendom), C-842/19, EU:C:2020:915, præmis 65, og af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 96 og den deri nævnte retspraksis).
- 60 Hvad angår overtrædelsens grovhed bemærkes, at direktiv 1999/31 i henhold til dette direktivs artikel 1, stk. 1, bl.a. har til formål at forebygge eller i videst muligt omfang begrænse miljøbelastningen fra deponering af affald og de heraf følgende risici for menneskers sundhed.
- 61 Det følger af Domstolens faste praksis, at når en overtrædelse og navnlig manglende opfyldelse af en dom fra Domstolen kan skade miljøet og bringe menneskers sundhed i fare, skal en sådan overtrædelse betragtes som særlig alvorlig (jf. i denne retning dom af 9.12.2008, Kommissionen mod Frankrig, C-121/07, EU:C:2008:695, præmis 77, og af 22.2.2018, Kommissionen mod Grækenland, C-328/16, EU:C:2018:98, præmis 93 og den deri nævnte retspraksis).
- 62 I den foreliggende sag indebærer den manglende opfyldelse af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, således som det fremgår af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, en betydelig risiko for forurening og alvorlige konsekvenser for menneskers sundhed, navnlig som følge af frigivelsen af skadelige kemikalier til jord, luft og vand. Dette er navnlig tilfældet for de deponeringsanlæg for farligt industriaffald, der endnu ikke er blevet nedlukket.
- 63 I denne henseende skal der ganske vist som formildende omstændigheder tages hensyn til Rumæniens samarbejde inden for rammerne af proceduren i henhold til artikel 260 TEUF samt til de fremskridt, der er gjort med hensyn til at nedbringe antallet af deponeringsanlæg, der skal nedlukkes, og vedtage interne regler, der skal lette ekspropriation af de deponeringsanlæg, der skal nedlukkes. Der bør ligeledes tages hensyn til den formildende omstændighed, at denne medlemsstat ikke tidligere har undladt at opfylde en dom afsagt af Domstolen i henhold til artikel 258 TEUF (jf. analogt dom af 30.5.2013, Kommissionen mod Sverige, C-270/11, EU:C:2013:339, præmis 55).

- 64 Imidlertid skal det desuden betragtes som en skærpende omstændighed, at den nævnte medlemsstat ikke har planlagt fuldt ud at overholde kravene i direktiv 1999/31 før december 2023, dvs. mere end 14 år efter udløbet af den frist, der er nævnt i denne doms præmis 26, hvilket indebærer, at den manglende overholdelse af disse krav er af særlig lang varighed (jf. analogt dom af 22.6.2016, Kommissionen mod Portugal, C-557/14, EU:C:2016:471, præmis 74).
- 65 Hvad angår overtrædelsens varighed skal der tages hensyn til perioden mellem afsigelsen af den dom, der fastslår det første traktatbrud, og det tidspunkt, hvor Domstolen har vurderet de faktiske omstændigheder (jf. i denne retning dom af 12.11.2020, Kommissionen mod Belgien (Indtægter af udenlandsk fast ejendom), C-842/19, EU:C:2020:915, præmis 56, og af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).
- 66 I den foreliggende sag skal det lægges til grund, at traktatbruddet har varet i mere end fire år efter datoen for afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, hvilket udgør en betydelig periode (jf. analogt dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 106).
- 67 Selv om artikel 260, stk. 1, TEUF ikke fastsætter nogen frist for, hvornår en dom skal være opfyldt, fremgår det nemlig af fast retspraksis, at hensynet til en øjeblikkelig og ensartet anvendelse af EU-retten kræver, at denne opfyldelse iværksættes med øjeblikkelig virkning og gennemføres hurtigst muligt (dom af 12.11.2019, Kommissionen mod Irland (Vindmølleparken i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, præmis 123 og den deri nævnte retspraksis).
- 68 Hvad i denne henseende angår Rumæniens argument om, at varigheden af den overtrædelse, som Kommissionen har gjort gældende, afhænger af denne institutions tjenestegrenes arbejdsmetode eller arbejdsbyrde, er det tilstrækkeligt at bemærke, at denne varighed udelukkende kan tilskrives den pågældende medlemsstats adfærd, idet denne medlemsstat har undladt at opfylde den pågældende dom fuldt ud, hvilket indebærer, at dette argument ikke kan tiltrædes.
- 69 Hvad angår den pågældende medlemsstats betalingsevne skal der tages udgangspunkt i medlemsstatens BNP som den væsentligste faktor, uden at der tages hensyn til dens institutionelle vægt. I denne henseende skal der ligeledes tages hensyn til den seneste udvikling i medlemsstatens BNP, som den så ud på tidspunktet for Domstolens undersøgelse af de faktiske omstændigheder (jf. i denne retning dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 107 og 116).
- 70 Hvad endelig angår tvangsbødeperioden, således som Kommissionen har foreslået, finder Domstolen det hensigtsmæssigt at fastsætte et beløb pr. deponeringsanlæg for hver dags forsinkelse for at gøre det muligt at tage hensyn til de fremskridt, som Rumænien har gjort med henblik på at nedlukke de pågældende deponeringsanlæg.
- 71 Henset til det ovenstående og i lyset af den skønsbeføjelse, som Domstolen er tillagt i henhold til artikel 260, stk. 2, TEUF, bør Rumænien pålægges at betale Kommissionen en tvangsbøde på 600 EUR pr. deponeringsanlæg for hver dags forsinkelse med iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien, regnet fra datoen for afsigelsen af denne dom, og indtil dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien er fuldstændig opfyldt.

Det faste beløb

Parternes argumentation

- 72 Kommissionen har anført, at det i sig selv er en alvorlig tilsidesættelse af legalitetsprincippet og retssikkerheden i en retsunion, at der går lang tid, inden Domstolens domme opfyldes.
- 73 I det foreliggende tilfælde er det Kommissionens opfattelse, at det er begrundet, at Rumænien tilpligtes at betale et fast beløb som følge af den fare, som de pågældende deponeringsanlæg udgør for miljøet og for menneskers sundhed, og af nødvendigheden af effektivt at forebygge gentagelse af tilsvarende overtrædelser af EU-retten.
- 74 Hvad angår størrelsen af det faste beløb har Kommissionen foreslået, at der på den ensartede grundsats på 895 EUR, som er fastsat i de meddelelser, der er nævnt i denne doms præmis 40, anvendes den samme koefficient for overtrædelsens karakter og den samme »n«-faktor som den, der er anvendt ved beregningen af tvangsbøden, idet der tages hensyn til overtrædelsens varighed ved at fastsætte et dagligt beløb, der ganges med det antal dage, traktatbruddet har varet.
- 75 Kommissionen har således nedlagt påstand om, at Rumænien tilpligtes at betale et fast dagligt beløb på 3 311,50 EUR, ganget med det antal dage, der er forløbet fra dagen efter afsigelsen af dommen i sagen Kommissionen mod Rumænien og den dato, hvor Rumænien vil have truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde denne dom, eller i mangel heraf datoen for afsigelsen af Domstolens dom i den foreliggende sag, forudsat at det faste beløb som minimum overstiger 1 643 000 EUR. Fastsættelsen af et fast minimumsbeløb er begrundet i nødvendigheden af at pålægge en reel og afskrækkende sanktion i hvert enkelt tilfælde af vedvarende manglende opfyldelse af en dom afsagt af Domstolen.
- 76 Rumænien er af den opfattelse, at det faste beløb, som Kommissionen har krævet, skal nedsættes af de samme grunde som dem, denne medlemsstat har påberåbt sig med hensyn til påstanden om tvangsbøden. Rumænien har ligeledes gjort gældende, at påstanden om fastsættelse af et fast minimumsbeløb bør forkastes, eftersom dette beløb ikke tager hensyn til den sanktionerede overtrædelses særlige karakter.

Domstolens bemærkninger

- 77 Det skal indledningsvis bemærkes, at Domstolen ved udøvelsen af sit skøn på det pågældende område har beføjelse til kumulativt at pålægge en tvangsbøde og et fast beløb (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 128 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 En domfældelse til betaling af et fast beløb og fastsættelse af den eventuelle størrelse af dette beløb bør i det enkelte tilfælde ske på grundlag af samtlige relevante forhold, som vedrører såvel særegenhederne ved det fastslåede traktatbrud som den holdning, der blev indtaget af den pågældende medlemsstat, efter at proceduren ifølge artikel 260 TEUF var blevet indledt. I denne forbindelse tildeler bestemmelsen Domstolen et vidt skøn ved afgørelsen af, hvorvidt der bør pålægges en sådan sanktion, og i givet fald dens størrelse (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 129 og den deri nævnte retspraksis).

- 79 Som Kommissionen har anført, begrundes de elementer, der ligger til grund for det traktatbrud, der er fastslået i denne dom, henset til, at disse forhold udgør en fare for miljøet og menneskers sundhed, og til nødvendigheden af effektivt at forebygge en fremtidig gentagelse af tilsvarende overtrædelser af EU-retten, i det foreliggende tilfælde vedtagelsen af en afskrækkende foranstaltning, såsom en domfældelse til betaling af et fast beløb (jf. analogt dom af 4.7.2018, Kommissionen mod Slovakiet, C-626/16, EU:C:2018:525, præmis 99).
- 80 Under disse omstændigheder tilkommer det Domstolen under udøvelse af sin skønsbeføjelse at fastsætte størrelsen af det faste beløb således, at det dels er tilpasset efter omstændighederne, dels er afpasset i forhold til den begåede overtrædelse (dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 131 og den deri nævnte retspraksis).
- 81 De omstændigheder, der skal tages i betragtning, fremgår navnlig af de i nærværende doms præmis 59-69 anførte begrundelser vedrørende overtrædelsens grovhed og varighed samt den pågældende medlemsstats betalingsevne (jf. analogt dom af 20.1.2022, Kommissionen mod Grækenland (Tilbagesøgning af statsstøtte – ferronikkel), C-51/20, EU:C:2022:36, præmis 133 og den deri nævnte retspraksis).
- 82 Henset til ovenstående betragtninger finder Domstolen det passende at pålægge betaling af et fast beløb på 1 500 000 EUR.
- 83 Rumænien pålægges derfor at betale Kommissionen et fast beløb på 1 500 000 EUR.

Sagsomkostninger

- 84 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Rumænien tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og sidstnævnte har tabt sagen, bør det pålægges denne medlemsstat at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Sjette Afdeling):

- 1) Rumænien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF ved ikke at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dom af 18. oktober 2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, EU:C:2018:846).
- 2) Rumænien betaler Europa-Kommissionen en tvangsbøde på 600 EUR pr. deponeringsanlæg for hver dags forsinkelse med iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dom af 18. oktober 2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, EU:C:2018:846), regnet fra datoen for afsigelsen af denne dom, og indtil dom af 18. oktober 2018, Kommissionen mod Rumænien (C-301/17, EU:C:2018:846), er fuldstændig opfyldt.
- 3) Rumænien betaler Kommissionen et fast beløb på 1 500 000 EUR.
- 4) Rumænien betaler sagsomkostningerne.

Underskrifter